

Naised teevad ilma

■ Järjekorras on kurb maailm!"

Nii peaks Eesti ilmteenistuse meeskoor laulma meteoroloogiapäeval, 23. märtsil. Ja mitte ainult kurb, vaid ka kole raske oleks me elu säärases maailmas!

Siinkohal väike täpsustus: ilma-naiste all mõtlen antud juhul esmajoones sünoptikuid.

Kalevipoja aegadel olid aga ilmanaisid need, kes kõrgel laotusel pilvekangast kudasid ning taevase tarbekunstiga tegelesid – nikerdasid vikerkkaart ja teisi optilisi nähtusi. Samuti ei puutuks ma igaks juhuks suurilmadaamisi.

Eesti esimene, Jaapan tagant kolmas

Märtsi lõpul kutsuti WMO (maailma meteoroloogiaorganisatsioon) peakorteris Genfis kokku rahvusvaheline konverents teemal "Naised meteoroloogias ja hüdroloogias". Eestit esindama oli saadetud EMHI ilmaprognooside osakonna juhataja Merike Merilain.

Üks dokument, millest said alguse paljud diskussioonid, oli uurimus naiste osatähtsusest WMOs. Mis ilmnes? Ornamast soost töötajaid on ilma-

teenistuses kõige vähem Süürias (0%), Pakistanis (0,3%) ja Jaapanis (1,6%) ning kõige enam, uskuge või mitte... meil Eestis, tervelt 86,9%!

Naismeteoroloogide töötab palju ka Venemaal (70%) ja Leedus (63,8%). Konverents kujuneski põhiliselt aruteluks, kuidas suurendada naiste osa sõna otseses mõttes ilmaeluses.

Konverents ei saanud mööda minna ka sellisest olulisest teemast, nagu ilmataadete edastamine televisioonis. Sellest ajast, kui novembris 1941 ilmus New Yorgis TV-ekraanile lambatall ja laulis lauluke, mille järel näidati trükitud prognoosi, või kui jaanuaris 1954 esimest korda sünoptikud BBCs ekraanile pääsesid, on televisioonis leidnud aset suured muutused.

USAs ja Kanadas tehtud uurimuste kohaselt on uudistesaade "Breaking News" ning "Ilm" kõige vaadatavamad saated.

Ainult et naised peavad ka seal maal võitlema oma koha eest elus, s.t ekraanil. Sest meeste esituses olevat ilmaprognoosid usutatavam!

Mõnes kompaniis on neli kuni viis "Pikse-Peetrit" ja vaid üks "Baromeetri-Barbie". Ideaaliks loetakse, kui ilma-mehe või -naine oleks professionaalne meteoroloog, kes valdaks kaamera ees esinemise kunsti ning oleks mitmeaastase töökogemusega.

See võimaldaks tal operatiivselt, eetris olles selgitada atmosfääris toimuvat või toimunut.

Miljonite ilmaankur

Arvatavasti kõik, kellel on olnud võimalus näha CNNi saateid, teavad sealset ilmaprognoosi esitajat, tõmmut pisikest Femi Oket (pildil), Inglismaal sündinud nigeeria päritolu noorikut. 1980. aastatest alates on ta teinud saateid ilmataadusest ning on nüüd neljandat aastat Ühendriikide ühe suurima kompanii CNNi ilmaankur.

Oma intervjuus WMO bületäänile pihib Oke, et olevat haruldane tunne esineda miljonite televaatajate ees. Tema karjääri kõige suurem apsujuhtus esimesel tööpäeval BBCs. Prognoosi lõpetades

INTERNET

ütles Oke inglise vanasõna, mis kõlab tõlkes umbes nii: "Punetav eha on lamburile hea, punetavat koitu ta vaid neab", teise poole nalja pärast nii: "...punetava koidu puhul aga lamburi maja põleb!"

Sel päeval juhtus Inglismaal olema üpris palju tuleõnnetusi ning vaesel neil oli tublisti tegemist, et oma bossi ees

Nädala prognoos

Peaaegu terve kevade Lääne- ja Kesk-Euroopas püsinud soojus on asendunud jahedapoolse ja sageli vihmase ilmaga. Vana, hääbumisjärgus tsüklon Norra merel saab värsket energiat osatüklonite näol nii Atlandilt kui Vahemerelt. Viimased, tõustes põhja-kirde suunas, kannavad sooja õhu Venemaale, kus päevane õhutemperatuur tõuseb üle 20° isegi Barentsi mere rannikul.

Eesti on seekord Lääne-Euroopa poolel, kuid pärast hiljutist külma dušši tundub ilm lausa suvine, olgugi et ööpäeva keskmise jõudis vaevu normilähedaseks, s.o 10–11° juurde ning nõrgad öökülmadki veel kimbutamas.

Alles laupäeval näib Lõuna-Euroopas soojenenud õhk võtvat suuna ka Eesti poole. Soe front libiseb üle Läänemere lõunast põhja või kirde suunas, luues poolpilves taevalaotuse, kuid jättes vihma valdavalt merele.

Vahemereline kuiv ja soe õhk pääseb võimule pühapäevaks, andes päevamaksimumiks 25° ja üle selle.

Ka esmaspäeval on ehk valdav osa päevast kuiv ja soe. Lääne poolt lähenev jahedam õhk saabub kas õhtul või öösel. Kui pealetung satub päevakuumuse haripunkti, võivad äikesetormid ka ägedamad olla ning puude ja katuste kallal märatseda.

Külma fronti aeglasel liikumisel võib veel teisipäevalgi idapiiri lähedal sooja ja äikest olla.

Kolmapäeval on lootust kõrgrõhuharja tekkele, see kindlustab päikesepaiste ja mõnusa kevadsooja.

Sünoptik
MERIKE MERILAIN

säärase halva ennustuse pärast vabandusi leida.

Ilmanaine ministriks

EMHI kuraditosina sünoptiku hulgas on praegu vaid üks meesterahvas, seegi tegeleb ilma modelleerimisega. Nii et paistame muus maailmas välja vähemalt selle poolest.

Ja veel üks asi vajab ikka jälle meeldetuletamist: kui on vaja leida uut välis- või -kaitseministrit, sobivad selleks meie sünoptikud. Ilmanaised teavad hästi, kuhu värsked tuuled puhuvad ning on näinud oma elus rohkem fronte kui kõik Eesti kindralid kokku.

AIN KALLIS